



## NAUJIENOS!

Mednet.lt kodas	Tyrimo pavadinimas	Tyrimo kaina, Eur	Ėminys	Atlikimo laikas	Stabilumas
16503	Yersinia enterocolitica kokybinis nustatymas išmatose	13,00	Išmatos	1d.d.	48val. +2 - +8 °C
16502	Salmoneliozės nustatymas išmatose	13,00	Išmatos	1d.d.	48val. +2 - +8 °C
17977	Gardia lamblia antigeno kokybinis nustatymas išmatose	10,00	Išmatos	1d.d.	48val. +2 - +8 °C
16501	Hepatito A (HAV) infekcijos kokybinis nustatymas išmatose	13,00	Išmatos	1d.d.	48val. +2 - +8 °C



## Yersinia enterocolitica kokybinis nustatymas išmatose

2020 02 12

Šiauliai

### Apie...

*YERSINIA ENTEROCOLITICA 0:3 IR YERSINIA ENTEROCOLITICA 0:9 (EUROPOJE DAŽNIAUSIAI PАПLITĘ SEROTIPAI) NUSTATYMAS IŠ IŠMATŲ. Jersiniozė – užkrečiama, trečia pagal dažnumą zoonozė, kurią sukelia Yersinia genties bakterijos. Dažniausiai Lietuvoje ir Europoje registruojama Yersinia enterocolitica sukelta infekcija.*

*Pagrindinės Yersinia genties bakterijų rezervuaras yra graužikai, laukiniai ir naminiai gyvūnai (kiaulės, katės, šunys, arkliai, triušiai). Yra žinoma apie 60 rūšių žinduolių ir apie 27 rūšys paukščių, iš kurių išmatų buvo išskirtos jersinijos. Šios bakterijos sugeba ne tik parazituoti ir daugintis gyvūno ūmėnesių, o skystoje terpėje (piene, upės ar vandentiekio vandenyje) net daugintis. Graužikų paliktuose urvuose jų galima aptikti ilgiau nei po 4 metų. Skirtingai nei kitos bakterijos, jersinijos mėgsta šaltį ir puikiai dauginasi 2-4 laipsnių temperatūroje, todėl dažnai vadinama „šaldytuvų“ liga. Nustatyta, kad drėgnoje ir šaltoje aplinkoje jersinijos ilgai išlieka gyvybingos, neprarasdamos savo patogeniškumo, pvz., šaldytuve laikomame svieste – 145 paras, piene – 18 parų, o šaldytuve laikomame dirvožemyje – ilgiau nei 10 metų. Tačiau sausoje aplinkoje, veikiamos tiesioginių saulės spindulių, jersinijos žūva per 10 min, o 100 laipsnių temperatūroje – per 40 sekundžių.*

*Infekcija gali plisti per gyvūnų fekalijomis tiesiogiai ar netiesiogiai (per dirvožemį) infekuotas daržoves (morkas, kopūstus, bulves, burokus, svogūnus), vaisius, mėsos, paukštienos ir pieno produktus, vandenį. Termiškai apdorotas arba vartojimui paruoštas maistas gali būti užkrėstas jersinijomis, laikant jį kartu su žalia mėsa, paukštiena, daržovėmis ir vaisiais. Dėl žemos palaikomos temperatūros daržovių ir vaisių saugyklose, sudaromos palankios sąlygos Yersinia bakterijoms intensyviai daugintis, o žiemai baigiantis bei pavasarį jų kiekis gali būti pavojingas sveikatai.*

### ...S i m p t o m a i

Inkubacinis laikotarpis gali trukti nuo 3 iki 19 dienų. Ligos požymių intensyvumas priklauso nuo žmogaus imuninės sistemos, užkrato dozės bei ligonio amžiaus. Mažiems vaikams liga dažniausiai pasireiškia karščiavimu, pilvo skausmu, viduriavimu, dažnai su kraujo priemaišomis išmatose. Vyresniems vaikams ir suaugusiems labiau pasireiškia karščiavimas (iki 40 laipsnių), dažnas tuštinimasis „košės“ pavidalo išmatomis, žarnų „burbuliavimas“ bei stiprus pilvo skausmas, būdingas daugiau dešinėje pusėje, todėl neretai infekcija simuliuoja apendicitą.

Ilgai nenustatyta ir negydyta jersiniozė gali komplikuotis mazgine eritema (odos bėrimu, atsirandančiu ant liemens ir galūnių), sąnarių skausmais (reaktyvus artritas), kartais ligos sukėlėjai gali pažeisti vidaus organus.

### Infekcijos nustatymas:

Diagnozę nustato gydytojas, remiantis klinikiniais ir laboratoriniais tyrimais – tiriamos išmatos, kraujas.

Tyrimų rezultatai priklauso nuo antigenų koncentracijos. TEIGIAMAS tyrimo rezultatas parodo Yersinia enterocolitica infekciją. NEIGIAMAS tyrimo rezultatas – infekcijos nėra. Jei simptomai išlieka, Yersinia enterocolitica nustatymui reikalinga atlikti papildomus tyrimus, naudojant kitus tyrimo metodus.

### S v a r b u !

1. Teisingai paimti išmatas (turi būti paimamos į sausą, švarų vienkartinį indelį iš 4-5 skirtingų vietų).
2. Praėjus 8 savaitėms po gydymo, rekomenduojama pakartoti Yersinia infekcijos tyrimą iš išmatų, gydymo efektyvumo įvertinimui.

**Mednet.lt kodas:** 16503 Yersinia enterocolitica kokybinis nustatymas išmatose.

**Kaina:** 13,00 Eur

**Atlikimo laikas:** 1d.d. nuo pristatymo į laboratoriją.

**Stabilumas:** reiktų kuo skubiau pristatyti į laboratoriją, o nesant tokiai galimybei galima laikyti 48val. +2-+8 °C.

**Medžiaga:** išmatos.



## Salmoneliozės nustatymas išmatose

2020 02 12

Šiauliai

### Apie...

Salmoneliozė yra viena dažniausių žmonių zoonozių visame pasaulyje. Salmonella rūšies bakterijų sukelta infekcija dažnai prasideda joms patekus į organizmą su maistu: vištiena, vištų kiaušiniiais, užkrėstu pienu ir jo produktais, kiauliena, daržovėmis ir vaisiais. Tačiau tiesioginis kontaktas su sergančiu žmogumi arba viduriuojančiais gyvūnais (kačiukais, šuniukais, reptilijomis) taip pat gali būti užsikrėtimo priežastis.

Salmonella bakterijų savybės:

Bakterijos ne žmogaus ar gyvūno organizme gali išgyventi iki keleto mėnesių;

Bakterijos išgyvena šaldomos ar užšaldytos (jos ilgai išlieka gyvybingos užšaldytoje mėsoje, o atitirpintame maiste vėl ima daugintis);

Bakterijos jautrios daugeliui dezinfekuojamų medžiagų;

Bakterijos žūva veikiamos termiškai: 60 laipsnių temperatūroje žuva per 2-6 min, 70 laipsnių temperatūroje – per 1 minutę.

Vis dėlto pagrindiniu užsikrėtimo salmonelės bakterijomis rizikos veiksniu išlieka vištų kiaušiniai, vištiena ir jų produktai.

### Simptomai:

Šios bakterijos sukelia plonosios žarnos uždegimą, todėl liga pasireiškia viduriavimu, karščiavimu, pilvo ir galvos skausmais. Liga prasideda po 12-24 val po užsikrėtimo ir trunka 4-7 dienas. Kai kuriems ligoniams bakterijos iš žarnyno gali patekti į kraują bei kitus organus. Tokiu atveju negydant, liga gali baigtis mirtimi. Sunkesnė ligos eiga būna kūdikiams, mažiems vaikams, pagyvenusiems žmonėms bei asmenims su silpna imunine sistema. Dėl karščiavimo, vėmimo ir viduriavimo ligonis netenka daug skysčių, gali išsivystyti dehidracija.

### Diagnostika:

Pagrindinis laboratorinis tyrimas, nustatant diagnozę, yra išmatų tyrimas.

Diagnozę patvirtina gydytojas, įvertinęs paciento anamnezę ir laboratorinius tyrimus.

TEIGIAMAS tyrimo rezultatas pavirtina infekcijos buvimą.

NEIGIAMAS – infekcijos nerasta. Jei ligos simptomai išlieka, rekomenduojama atlikti papildomus tyrimus, naudojant kitus tyrimo metodus (pvz.: mikrobiologinį pasėlį).

### Svarbu!

Kad tyrimas būtų tikslus, labai svarbu teisingai paimti išmatas: būtina paimti iš 4-5 skirtingų vietų, išmatas reikia surinkti į švarų, sausą vienkartinį indelį, kiekis turi būti apie 2 gr, jei skystos – apie 2 ml. Tyrimų rezultatai priklauso nuo antigeno koncentracijos.

**Mednet.lt kodas:** 16502 Salmoneliozės infekcijos nustatymas išmatose .

**Kaina:** 13,00 Eur

**Atlikimo laikas:** 1d.d. nuo pristatymo į laboratoriją.

**Stabilumas:** reiktų kuo skubiau pristatyti į laboratoriją, o nesant tokių galimybių galima laikyti 48val. +2-+8 °C.

**Medžiaga:** išmatos



## Gardia Liamblia nustatymas išmatose

2020 02 12

Šiauliai

### **A p i e...**

*Giardia-liamblia – dažna žmonių ir daugelio gyvūnų ūmaus gastroenterito priežastis visame pasaulyje (skaičiuojama apie 280 milijonų infekcijų per metus). Liambliozę sukelia parazitas, kuris randamas vandens telkiniuose, baseinuose, sukūrinėse voniose ir šuliniuose. Taip pat ši infekcija gali būti perduodama per maistą ir asmeninius kontaktus.*

*Liamblijų cistos vandenyje išsilaiko ilgai gyvybingos – iki 2 mėn., ant įvairių aplinkos paviršių – iki 1 mėn.*

*Ligos simptomai pasirodo nuo 3 iki 10 dienų po užsikrėtimo liamblijų cistomis.*

**Liga prasideda ūmiai, ligonis gausiai viduriuoja vandeninomis nemalonaus kvapo išmatomis, atsiranda pilvo skausmai, pykinimas, vėmimas, žarnyne kaupiasi dujos.**

*Kadangi liamblijos sutrikdo riebalų įsiurbimą, išmatos dažniausiai būna riebios, bet be kraujo ir gleivių. Temperatūra pakyla retai. Ligonis netenka daug skysčių, praranda apetitą, krenta svoris. Ligos simptomai tęsiasi 5-7 dienas.*

*Kartais ūmi ligos forma pereina į lėtinę liambliozės formą. Sergantiems lėtine liamblioze atsiranda pilvo pūtimas bei skausmas virš bambos, blogas kvapas iš burnos, krenta svoris. Išmatos turi nemalonų specifinį kvapą. Ligonis skundžiasi viduriavimu ar vidurių užkietėjimu. Lėtine liambliozė gali tęstis nuo kelių mėnesių iki metų, ji dažniausiai vystosi ikimokyklinio amžiaus vaikams.*

*GIARDIA parazitai gyvena žmonių ir gyvūnų žarnyne, todėl dažniausiai užsikrečia vaikai per nešvarias rankas, tėvai, keisdami sauskelnes, o taip pat ir vaikų ugdyimo įstaigų darbuotojai. Galima užsikrėsti analinio sekso metu, jei nenaudojamas prezervatyvas. Infekcijos šaltiniu gali būti ir dauguma gyvūnų: šunys, katės, pelės, voverės, kiaulės, galvijai, bebrai, ir įvairūs paukščiai.*

*Liamblijų cistos, su išmatomis patekusios į aplinką, užteršia dirvožemį, vandenį, maisto produktus bei įvairius aplinkos objektus.*

*Ligos simptomai vystosi į organizmą patekus 10-25 cistoms ir pasirodo 3-7 dieną dieną po užsikrėtimo.*

### **I n f e k c i j o s n u s t a t y m a s:**

Pagrindinis laboratorinis tyrimas, nustatant diagnozę, yra išmatų tyrimas. **TEIGIAMAS rezultatas patvirtina infekcijos buvimą. Diagnozę patvirtina gydytojas kartu įvertinęs paciento anamnezę bei kitus tyrimus.**

### **S v a r b u !**

3. Teisingai paimti išmatas (turi būti paimamos į sausą, švarų vienkartinį indelį iš 4-5 skirtingų vietų).
4. Išmatos netinkamos tyrimui, jei pacientas vartojo antibiotikus ar antihelminčius vaistus.
5. Kad tyrimas būtų tikslus, labai svarbu, išmatas tirti per pirmą savaitę nuo simptomų atsiradimo, nes parazitų cistų po 10 dienų pradeda mažėti.
6. Po gydymo praėjus 2 savaitėms, rekomenduojama tyrimą pakartoti (gydymo efektyvumo įvertinimui).
7. Gavus NEIGIAMĄ rezultatą, bet jei simptomai išlieka, liamblijų nustatymui atliekami kiti laboratorinių tyrimų metodai (pvz.: išmatų mikroskopija).

**Mednet.lt kodas:** 17977 Gardia lamblia antigeno kokybinis nustatymas išmatose.

**Kaina:** 10,00 Eur

**Atlikimo laikas:** 1d.d. nuo pristatymo į laboratoriją.

**Stabilumas:** reiktų kuo skubiau pristatyti į laboratoriją, o nesant tokių galimybių galima laikyti 48val. +2-+8 °C.

**Medžiaga:** išmatos



# HEPATITO A (HAV) INFEKCIJOS nustatymas išmatose

2020 02 12

Šiauliai

## **A p i e...**

*Hepatito A virusas (HAV) yra mažas hepatotropinis virusas, priklausantis Hepatovirus genčiai. HAV infekcija pasaulyje yra pagrindinė ūminio hepatito priežastimi. Kasmet susergera apie 1,4 milijono žmonių. HAV infekcija užsikrečiama, kai virusas patenka į nesirgusio ar nevakcinuoto žmogaus organizmą per užterštą vandenį, maistą (ypač vėžiagyvių) ir per aplinką (fekaliniu-oraliniu būdu), skirtingai nei B ir C hepatitai, kuriais užsikrečiama per kraują ar kitas infekuotas biologines medžiagas. Hepatito A virusas yra atsparus išorės veiksniams – šalčiui, kaitinimui, išdžiūvimui ir kt. Pavyzdžiui, užšaldytame maiste (-20 °C) virusas gali išgyventi metus, +70 °C kaitinimą pakelia 10 min. 1 % koncentracijos detergento (muilo-sodos tirpalas) poveikį, esant +37 °C temperatūrai, pakelia 30 min. Taip pat viruso nesunaikina įprastinių koncentracijų dezinfekcinės priemonės. Gėlame ar jūros vandenyje HAV išlieka gyvybingas nuo 12 savaičių iki 12 mėnesių. Užkrėstuose maisto produktuose gali išlikti gyvybingas keliolika dienų ir ilgiau. HAV infekcija gali būti tiek besimptomė, tiek sunkios formos, kuri trunka 1-2 savaites ir gali būti sunkią negalią sukeliančios ligos, trunkančios keletą mėnesių iki pasireiškimo hepatitu. Simptomų sunkumas didėja su amžiumi ir – sergant lėtinėmis kepenų ligomis, įskaitant lėtinių HBV ar HCV infekcijas.*

## **...S i m p t o m a i**

Minimalus laikotarpis nuo užsikrėtimo iki simptomų atsiradimo (inkubacinis periodas) trunka 14 dienų, maksimalus – 50 dienų. Dažniausiai pirmieji simptomai pastebimi po 28 dienų nuo užsikrėtimo. Apie 90 % vaikų iki 6 metų amžiaus dažnai neturi jokių ligos simptomų, todėl užkrečia vyresnius asmenis. Tuo tarpu 40-50 % vyresnių vaikų ir net 70-80 % suaugusiųjų infekcija pasireiškia išreikštais požymiais: karščiavimu, silpnumu, nuovargiu, pilvo ir sąnarių skausmais, patamsėjusia šlapimo spalva, o išmatos – atvirksčiai, būna šviesios spalvos. Taip pat pagelsta oda ir akių gleivinė. Simptomai paprastai tęsiasi apie 1 mėn., tačiau kartais gali užtrukti iki 6 mėn.

## **...D i a g n o z ė s n u s t a t y m a s**

Diagnozę patvirtina gydytojas, įvertinęs paciento anamnezę kartu su laboratoriniais tyrimais: tiriamos išmatos, kraujas, kepenų punktatai. Įtariant HAV infekciją, svarbus išmatų tyrimas, nes HAV antikūnai IgM - kraujo serume aptinkami tik praėjus 14-20 dienų nuo užsikrėtimo pradžios. Išmatose – HAV antigenas aptinkamas jau pirmą savaitę. Išmatų tyrimų rezultatai priklauso nuo antigeno koncentracijos. Kad tyrimas būtų tikslus, labai svarbu teisingai surinkti išmatas. Jos būtinai turi būti paaimamos iš vienos porcijos 4-5 skirtingų vietų į vienkartinį sausą, švarų indelį (įsigyjama vaistinėje). TEIGIAMAS - tyrimo rezultatas parodo infekcijos buvimą. NEIGIAMAS – infekcijos nėra. Jei ligos simptomai išlieka, reikalinga atlikti kitus laboratorinius tyrimus, pvz.: kraujo serologinius ir kt.

## **I n f e k c i j o s n u s t a t y m a s:**

TEIGIAMAS - tyrimo rezultatas parodo infekcijos buvimą. NEIGIAMAS – infekcijos nėra. Jei ligos simptomai išlieka, reikalinga atlikti kitus laboratorinius tyrimus, pvz.: kraujo serologinius ir kt.

**Mednet.lt kodas:** 16501 Hepatito A (HAV) infekcijos kokybinis nustatymas išmatose.

**Kaina:** 13,00 Eur

**Atlikimo laikas:** 1d.d. nuo pristatymo į laboratoriją.

**Stabilumas:** reiktų kuo skubiau pristatyti į laboratoriją, o nesant tokiai galimybei galima laikyti 48val. +2-+8 °C.

**Medžiaga:** išmatos